

Latvijas Skolu psihologu asociācija

Latvijas Juridiskās psiholoģijas asociācija

3. LATVIJAS PSIHOLOGU KONGRESA DARBA REZOLŪCIJA

Par īstermiņa un vidējā termiņa pasākumiem psiholoģijas nozares tālākai attīstībai un psihologu profesionālās darbības pilnveidošanai Latvijā, lai nodrošinātu kvalitatīvu psihologu pakalpojumu sniegšanu un pieejamību Latvijas iedzīvotājiem

Rezolūciju sagatavoja: Latvijas Psihologu biedrība

Rezolūcija ir saskaņota ar: Latvijas Psihologu biedrība, Latvijas Skolu psihologu asociācija, Latvijas Klīnisko psihologu asociācija, Latvijas Organizāciju psihologu biedrība, Latvijas Veselības psiholoģijas asociācija, Latvijas Konsultatīvās psiholoģijas asociācija, Latvijas Sporta psiholoģijas asociācija, Latvijas Juridiskās psiholoģijas asociācija, Latvijas Testu komisija.

Rezolūcijas mērķis: noteikt tālāko rīcību – īstermiņa un vidējā termiņa pasākumus psiholoģijas nozares tālākai attīstībai un psihologu profesionālās darbības pilnveidošanai, lai nodrošinātu kvalitatīvu psihologu pakalpojumu sniegšanu un pakalpojumu pieejamību Latvijas iedzīvotājiem.

Pamatojums/konteksts:

2016. gada 15. oktobrī notika 3. Latvijas psihologu kongress, kurā piedalījās 320 psiholoģijas nozares pārstāvji : praktizējoši psihologi, psiholoģijas studiju programmu docētāji, studenti. Kongresā ar prezentāciju par psihologu likumprojekta pamatojumu un sagatavošanas gaitu uzstājās Pārresoru koordinācijas centra vadītāja vietnieks Vladislavs Vesperis. Diskusijās piedalījās LR 12. Saeimas deputāte, Sociālo un darba lietu komisijas sekretāre Silvija Šimfa. Kongresa mērķis bija apvienot dažādu psiholoģijas profesionālās darbības jomu pārstāvjus diskusijai par aktuālām nozares problēmām un attīstības vajadzībām un stratēģiski noteikt tālāko rīcību psihologu profesionālās darbības pilnveidošanai ar mērķi nodrošināt kvalitatīvus psihologu pakalpojumus Latvijas iedzīvotājiem un sekmēt šī pakalpojuma pieejamību un izmantošanu. Kongresa pirmajā daļā dalībnieki tika iepazīstināti ar psihologu profesionālās darbības jomām. Par klīnisko

psiholoģiju stāstīja Laura Pirska (LKPA), veselības psiholoģiju – Jeļena Koļesņikova (LVPA), skolu un izglītības psiholoģiju – Iveta Grāvīte (LSPA), sporta psiholoģiju- Žermēna Vazne (LSPA), organizāciju psiholoģiju – Reinis Lazda (LOPB), darba psiholoģiju – Larisa Ābelīte, konsultatīvo psiholoģiju – Jeļena Ļevina (LKPA), juridisko psiholoģiju – Dace Landmane (LJPA), militāro psiholoģiju – Andžela Rožčenkova, pārskatu par Latvijas Testu komisijas darbu sniedza Viktorija Perepjolkina (LTK). Kongresa darba grupās un debatēs diskutēja par 1) profesionālo kompetenču pilnveidošanu un pārraudzību; 2) sadarbības veicināšanu ar citu nozaru profesionāļiem; 3) sadarbības stiprināšanu starp profesionālo un akadēmisko vidi; 4) psihologu tiesisko aizsardzību, t.sk. par kvalitatīvam darbam nepieciešamo darba vidi un apstākļiem. Diskusija par problemātiku un risinājumiem iepriekš minētajos jautājumos ir īpaši nozīmīga tādēļ, ka turpinās darbs pie normatīvas bāzes (Psihologu likums, Ministru kabineta noteikumi) psihologu profesionālās darbības regulējumam: likumprojekts ir izskatīts Saeimā 2. lasījumā un darbs pie tā tiks turpināts 2017. gada pavasara darba sesijā. Vienlaikus ar kvalitatīvam psihologu darbam izvirzītajām prasībām ir svarīgi aktualizēt jautājumu par kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai nepieciešamajiem priekšnoteikumiem: pastāvīgu profesionālo kompetenču pilnveidošanu, psihologu darbam nepieciešamo vidi un resursiem.

Kongresa dalībnieki nonāca pie šādiem secinājumiem un priekšlikumiem:

A. Profesionālo kompetenču pilnveidošana un kvalitātes uzraudzība

1. Atkārtoti paust atbalstu daudzu psihologu profesionālo organizāciju vienprātīgajam viedoklim par to, ka Psihologu likumā jāparedz sertificēšana konkrētās profesionālās darbības jomās, kas nepieciešams psihologu pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanai
2. Aicināt Latvijas Testu komisiju izveidot pārskatu par Latvijā pieejamajām psiholoģiskajām novērtēšanas metodēm, to izmantošanas iespējām un nosacījumiem. Psihologu profesionālajām organizācijām turpināt psihologu informēšanu un izglītošanu par profesionālajā darbā izmantojamām metodēm.
3. Aicināt Latvijas Psihologu biedrības kompetenču centru un citas psihologu profesionālās organizācijas turpināt sekmēt psihologu tālākizglītību, veidot jaunas profesionālo kompetenču pilnveidošanas programmas, tai skaitā - organizēt mācības par testiem un citām psihologu darbā izmantojamajām novērtēšanas metodēm.
4. Plašāk un aktīvāk iepazīstināt valsts institūcijas un darba devējus ar efektīvu un atbilstošu psiholoģiskās novērtēšanas metožu izmantošanas iespējām konkrētu mērķu sasniegšanā sabiedrības un organizāciju pārvaldībā, kā arī dažādās profesionālajās jomās.
5. Veicināt diskusiju valsts institūciju, psihologu profesionālo organizāciju, augstskolu un darba devēju starpā par jaunu psiholoģiskās novērtēšanas metožu izstrādes un adaptācijas Latvijā vajadzībām, lai nodrošinātu uz pierādījumiem balstītu metožu izmantošanu kvalitatīvu psihologu pakalpojumu sniegšanai dažādām mērķa grupām un finanšu resursu plānošanu valsts budžetā jaunu profesionālu novērtēšanas metožu izstrādei un adaptācijai.

B. Psihologu sadarbības veicināšana ar sabiedrību un ar citu nozaru profesionāļiem

1. Apstiprināt, ka turpmākai nozares attīstībai ir nepieciešama aktīvāka psiholoģijas nozares komunikācija ar sabiedrību un šim mērķim veidot vienotu nozares komunikācijas stratēģiju, lai skaidrotu psihologu darba specifiku un paustu profesionāļu viedokli par dažādiem sabiedrībai aktuāliem jautājumiem, tai skaitā – komunicētu sociālajos tīklos, operatīvi iesaistoties diskusijās. Uzdot Latvijas Psihologu biedrībai uzņemties komunikācijas stratēģijas izstrādi un tās īstenošanu sadarbībā ar citām nozares organizācijām;
2. Rosināt uzsākt psihologu pakalpojumu apmaksai nepieciešama normatīvā regulējuma izstrādi, t.sk. psihologu pakalpojumu iekļaušanu apdrošinātāju apmaksāto pakalpojumu sarakstā, un sekmēt šāda regulējuma pieņemšanu;

3. Sadarbībā ar izglītības, veselības, aizsardzības, sporta, iekšlietu un citiem speciālistiem izstrādāt interneta platformu, apkopojot informāciju par psihologu organizācijām un psihologiem, kā arī to iespējām sniegt psiholoģiskos pakalpojumus, izmantojot uz pierādījumiem balstītas metodes un intervences, lai sekmētu sabiedrības iespējas saņemt kvalitatīvus pakalpojumus.

C. Sadarbības stiprināšana starp psihologu profesionālo un akadēmisko vidi

1. Veicināt darba devēju, augstskolu un profesionālo psihologu organizāciju sadarbību jauno speciālistu nodrošināšanai ar prakses vietām, kā arī darba devēju vajadzību apzināšanu, lai atbilstoši tām virzītu docētāju un studentu zinātniskos (akadēmiskos) darbus.
2. Veicināt Latvijas psihologu profesionālo organizāciju un Latvijas augstskolu psiholoģijas studiju programmu sadarbību pētniecībā, tālākizglītībā, izpētes instrumentu un metodoloģiju izstrādē, kā arī praktizējošu psihologu iesaistīšanā vieslekciju un studentu prakšu vadīšanā.

D. Psihologu tiesiskās aizsardzības nodrošināšana

1. Aktīvi līdzdarboties ar Psihologu likumu saistīto MK noteikumu projekta izstrādē un noteikumos iekļaut šādus jautājumus:
 - i. Papildus nepieciešams iekļaut katras profesionālās darbības jomas definīciju.
 - ii. psihologu sertifikācijas un resertifikācijas prasības un kārtība,
 - iii. psihologu darba aizsardzība un civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana,
 - iv. darba devēja pienākumu nodrošināt psihologu ar darba instrumentiem (metodēm un metodikām) kvalitatīvai darba pienākumu veikšanai un pakalpojumu sniegšanai,
 - v. prasības psihologa pakalpojumu sniegšanai, tai skaitā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanai, konfidencialitātes un pēctecības principu ievērošanai nepieciešamās prasības: darbam nepieciešamā vide un apstākļi, psihologa darba organizācija, darba aizsardzība, dokumentu aprīte un droša dokumentu uzglabāšana psihologa praksē.
2. Rosināt diskusiju valsts institūciju, psihologu profesionālo organizāciju, augstskolu un darba devēju starpā par finansēšanas iespējām un kārtību, lai nodrošinātu psihologu profesionālās darbības pārraudzības un tālākizglītības pieejamību pieejamību visiem psihologiem neatkarīgi no viņu profesionālās darbības jomas, nodarbinātības formas u.c.